

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref.
200801189-/VR

Vår ref.
200808147- /PHV

Dato
27.02.2009

Forvaltningsreformen- høringsnotat med lovforslag om fylkeskommuners oppgaver i folkehelsearbeidet

Vi viser til forsendelse fra Helse- og omsorgsdepartementet av 18.12.08.

Justisdepartementet har følgende kommentarer:

Til spørsmålet om reglene bør gis i særlov/innarbeides i eksisterende regelverk:

Generelt er det ønskelig at det ikke blir mange små særlover i lovverket. Vi ser likevel – i likhet med Helse- og omsorgsdepartementet – ikke umiddelbart en eksisterende lov reglene passer i. Vi støtter forslaget om på sikt å innarbeide reglene i en ny lov om kommunale helse- og omsorgstjenester og ny tannhelsetjenestelov, som etter det opplyste skal favne bredere enn i dag.

Helse- og omsorgsdepartementet uttaler på denne bakgrunn at den foreslåtte loven kan "vedtas som en midlertidig lov" (høringsnotatet side 22). Vi bemerker at loven bør fremmes på ordinær måte, uten noen "tidsbegrensning" (som for så vidt heller ikke nå er inntatt i lovutkastet). Dersom bestemmelsene senere flyttes over i annen lovgivning, kan loven samtidig oppheves.

Til lovutkastet §§ 1 og 3:

Forholdet mellom pliktene i § 1 og § 3 er noe uklart. Vi leser utkastet slik at § 1 angir det mer overordnede ansvaret for å fremme helse, mv., mens § 3 fastsetter nærmere hvordan fylkeskommunen skal nå målene i § 1. Paragraf 1 synes å gi en nærmere beskrivelse av hva som ligger i begrepet "folkehelse", uten at dette begrepet er brukt (annet enn i overskriften). Først av § 3 første ledd første punktum fremgår uttrykkelig

at "fylkeskommunen skal fremme folkehelse". Dette hører etter vårt syn systematisk bedre hjemme i § 1. Pliktene i § 3 kan med fordel knyttes til § 1 – for eksempel ved at § 3 innledes slik:

"For å fremme folkehelse, jf. § 1, skal fylkeskommunen iverksette tiltak..."

Til lovutkastet § 2:

I utkastet til § 2 Virkeområde er det foreslått at det som i lovforslaget er fastsatt for fylkeskommuner også skal gjelde for Longyearbyen lokalstyre.

Dette forslaget er overhodet ikke omtalt i høringsnotatet, og det er derfor svært uklart for oss hva som ligger i dette, og hvilke konsekvenser et slikt forslag eventuelt vil få. Vi noterer i den forbindelse at Longyearbyen lokalstyre ikke var oppført på høringslisten, noe vi mener er beklagelig. Lokalstyret har nå fått forslaget til uttalelse, og vil etter det vi kjenner til gi sine merknader direkte til Helse- og omsorgsdepartementet.

Generelt vil vi påpeke at det å sidestille Longyearbyen lokalstyre med en fylkeskommune, blir prinsipielt feil i forhold til hva som er Longyearbyen lokalstyres ansvarsområde, og hvordan administrasjonsforholdene er på Svalbard. Forslaget gir dessuten etter vårt syn liten mening slik det nå står. Flere av lovene som er listet opp i vedlegget, gjelder ikke, eller gjelder bare delvis på Svalbard. Helse- og sosiallovgivningen gjelder i hovedsak ikke, og Longyearbyen er heller ikke lagt opp som et livsløpssamfunn. Dette er en politikk som regjeringen ønsker å videreføre. Et forslag om å legge oppgaver til Longyearbyen lokalstyre på dette området må således uansett vurderes i lys av dette.

Forslaget fremstår således som uklart og lite utredet med tanke på de særlige forholdene på Svalbard. Helse- og omsorgsdepartementet har tidligere satt i gang en gjennomgang av helselovgivningens anvendelse på Svalbard. Det kan således være naturlig å vurdere de forhold som foreslås regulert i lovforslaget i en slik gjennomgang.

Vi vil dessuten tilføye at vi også har notert at det i omtalen av lovforslaget vises til at et mål med loven er å understøtte kommunene i det arbeid som planlegges lagt til disse i den såkalte samhandlingsreformen. I forbindelse med samhandlingsreformen har vi tidligere uttalt at vi ikke utelukker at den reformen som nå skal gjennomføres, bl.a. med en styrket vekt på kommunenes oppgaver, vil kunne ha konsekvenser, herunder når det gjelder tilbudet av helsetjenester lokalt på Svalbard. Vi har videre vist til den gjennomgang av helse- og omsorgslovgivningens anvendelse for Svalbard som Helse- og omsorgsdepartementet tidligere har satt i gang. På denne bakgrunn har vi minnet om at forholdet til Svalbard bør vurderes i forbindelse med arbeidet med samhandlingsreformen. Vi antar at det i en slik vurdering vil være naturlig å berøre også de forhold vedrørende samhandlingsreformen som reguleres i det foreliggende lovforslaget.

I tråd med det ovenstående, ber vi om at henvisningen til Longyearbyen lokalstyre tas ut av forslaget, ved at "og Longyearbyen lokalstyre" strykes i utkastet til § 2 annet punktum.

Til lovutkastet § 6:

Vi foreslår at det vurderes om fastsettelsen av ikraftsettelsestidspunktet bør overlates til Kongen ("Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer"), jf. veilederen Lovteknikk og lovforberedelse side 109.

Med hilsen

for Odd Storm-Paulsen
avdelingsdirektør

Per Hvattum
seniorrådgiver